

Toimivaa yritysperintää ei saa lamauttaa lainsäädännöllä

Hallitus on pyrkinyt helpottamaan koronapandemian takia talousvaikeuksiin joutuneiden yritysten tilannetta väliaikaisella lainsäädännöllä. Keväällä se teki muutoksia muun muassa konkurssilainsäädäntöön. Nyt eduskunnan käsittelyssä on kuitenkin lakiesitys, joka voi hyvästä tarkoituksestaan huolimatta ajaa lukuisat suomalaiset pk-yritykset talousvaikeuksiin.

Tällä hetkellä yritysperintää sääntelevä lainsäädäntö kunnioittaa vahvasti sopimusvapautta. Se antaa perintäalalle liikkumatilaa, jota yritysperinnässä tarvitaan, sillä esimerkiksi sen keinovalikoima ja tarvittavat taustaselvitykset ovat merkittävästi kuluttajaperintää laajempia.

Lakiesityksen myötä hallitus aikoo vaikeuttaa yritysperintää. Yritysperintä muodostuu toimista, joiden avulla yrityksellä on mahdollisuus maksaa erääntynyt laskunsa ilman oikeus- tai ulosottokäsittelyä esimerkiksi maksusuunnitelmalla. Perintälain väliaikaisessa muutosesityksessä säädettäisiin katosta yritysten perintäkuluihin ja rajoituksista trattaninimisen tehokkaan perintäkeinon käyttöön.

Nopeasti ajateltuna yritysperinnän sääntelyn tiukentaminen voi vaikuttaa helpolta tavalta tukea velkaantuneita yrityksiä maksuvaikeuksissa. Siinä kuitenkin unohdetaan iso joukko elinkelpoisia laskuttajayrityksiä, jotka tarvitsevat perintäalan apua saadakseen asianmukaisen maksun myymistään tuotteista ja palveluista. Pahimmillaan väliaikaislaki yhdessä aiemmin säädettyjen konkurssirajoitusten kanssa lähettäisi velkaantuneille yrityksille signaalin, ettei laskuja tarvitse maksaa. Riskinä on, että palvelun myyjä ajautuu maksuvaikeuksiin.

Lakiesityksen mukaan jo maksamatta jääneitä laskuja kuvaava trattatieto ei olisi käytettävissä luoton myöntöön nykyisessä määrin. Tämä vaikeuttaa pankkien ja muiden vastuullisten luotonmyöntäjien tekemää maksukyvyyn arviointia.

Jo nykyllä lainsäädäntö mahdollistaa riittävät velallista suojaavat joustot myös koronakriisin keskellä. Voimassa olevassa kuluttajansuojalaissa, perintälaissa, velkajärjestelylaissa ja ulosottokaareissa on laajat keinot erilaisten maksuvaikeuksien hoitamiseen. Tätä

keinovalikoimaa luotonmyöntäjät ja perintäalan yritykset ovat myös käyttäneet. Perintäalan yritykset ovat esimerkiksi lisänneet merkittävästi joustoa maksusuunnitelmien suhteen.

Yrityspirintä poikkeaa olennaisesti jo säännelystä kuluttajaperinnästä. Siinä perittävät summat ovat usein kuluttajaperintään verrattuna moninkertaisia. Perinnän epäonnistuminen voi pahimmillaan kaataa rahojaan odottavan laskuttajayrityksen.

Tuotteen tai palvelun myyneille yrityksille perintäalan yritysten tarjoama asiantuntemus ja resurssit ovat elintärkeitä erääntyneiden saatavien kotiuttamiseksi. Oikean perimistavan valitseminen vaatii perintäalan asiantuntijoilta perehtymistä velallisyrittäjien toimintatapoihin ja taustoihin.

Toimiva perintäprosessi varmistaa sen, että yritykset pitävät sopimuksista kiinni. Ilman perinnän mahdollisuutta palveluita tai tuotteita ei käytännössä voida myydä luotolla.

Perintätoiminta on asiakaspalvelua, jossa pyritään hakemaan kaikille osapuolille sopiva ratkaisu. Koko toiminnan tavoitteena on, että velallisyrittäjä saa maksettua erääntyneet laskunsa.

Perintäalan sääntely ja valvonta ovat tiukentuneet huomattavasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Nykyään merkittävimmät perintäalan yritykset ovat järjestäytyneet vuonna 1981 perustettuun, vastuullista perintää edistävään Suomen Perimistöimistöjen Liittoon. Lain ja hyvän perintätavan noudattaminen alalla on tarkkaan valvottua.

Perintäala haluaa toimia suomalaisten yritysten tukena. On kaikkien etu, että yksikään elinkelppoinen yritys ei kaadu nyt, eikä tulevaisuudessa. Siksi velkojen perinnässä tarvitaan tällä hetkellä tavallistakin suurempaa joustavuutta ja toisen osapuolen ymmärrystä.

Yrityksillä on kuitenkin myös oikeus saada korvaus myymistään tuotteista ja palveluista – luottamusta tähän liiketoiminnan perusperiaatteeseen ei voida menettää. Tämä on uhkana, jos hyvin toimivaa yrityspirintää heikennetään.

Jyrki Lindström, puheenjohtaja, Suomen Perimistöimistöjen Liitto

Arttu Rautiainen, varapuheenjohtaja, Suomen Perimistöimistöjen Liitto